

Onderzoek wijst uit: Noord/Zuidlijn is groot succes

AMSTERDAM – De Noord/Zuidlijn is een groot succes. De nieuwe metrolijn en de aanpassing van het ov-netwerk hebben de grote reizigersgroei van voor corona kunnen opvangen. Tegelijk is de bovengrondse openbare ruimte verbeterd. Er zijn minder voertuigen gekomen en bussen en trams zijn niet drukker geworden. Er hebben zich ook geen onverwachte nadelige effecten voorgedaan. Dat blijkt uit een studie in opdracht van Vervoerregio Amsterdam en gemeente Amsterdam en de Beleidsevaluatie Lijnennetvisie van de Vervoerregio.

De conclusie van de Impactstudie Noord/Zuidlijn en de Beleidsevaluatie Lijnennetvisie is dat de doelen die met de ingebruikname van de Noord/Zuidlijn en het daarop aangepaste ov-netwerk waren gesteld, grotendeels zijn gehaald.

Bezettingsgraad

Naar aanleiding van het onderzoek zijn er belangrijke conclusies te trekken. Het metro-net heeft het sterk groeiend aantal reizigers (voor corona) op kunnen vangen, terwijl tegelijk de bovengrondse ruimte en het bovengrondse openbaar vervoer is ontlast. Het metro-net is zoals bedoeld de 'rug-gengraat' van het netwerk geworden. De tevredenheid van reizigers over het regionale ov is met de Noord/Zuidlijn en het nieuwe lijnennet licht gestegen. De Noord/Zuidlijn krijgt met een 8,5 een extra hoge waardering. De bezettingsgraad is toegenomen, terwijl de exploitatiekosten gelijk zijn gebleven. In de concessies van de Vervoerregio samen waren er in 2019 ten opzichte van 2017 circa negen procent meer reizigerskilometers.

Daarnaast is de beoogde verbetering van de kwaliteit (aan-trekkelijk en snel ov, meer reizigers, betaalbare exploitatie, behouden sociale functie) in

het regionale ov gelukt. De loopafstanden van en naar ov-haltes zijn in het nieuwe lijnennet vrijwel gelijk gebleven. De doelen zijn behaald zonder dat dit ten koste is gegaan van reistijd. Sterker: de reistijd is voor 85-90% van de reizigers verbeterd of ongeveer gelijk gebleven.

Reizigers in het GVB-netwerk zijn per werkdag in totaal 7.500 uur korter onderweg. Voor de hele regio gaat het in totaal om ruim twee miljoen uur reistijdwinst per jaar.

Voor het overgrote deel van de reizigers is er een geringe toename, of afname van het aantal overstappen. Per saldo is het effect neutraal.

Uit de Beleidsevaluatie Lijnennetvisie van de Vervoerregio komt een zelfde beeld naar voren.

Hoge verwachtingen

"Het is goed te zien dat wat wij al dachten nu ook door objectief wetenschappelijk onderzoek wordt ondersteund: de Noord/Zuidlijn voldoet aan de hoge verwachtingen en draagt bij aan een prettiger en veiliger leefklimaat. Dat vinden wij niet alleen, dat vinden de reizigers ook. Natuurlijk kunnen sommige zaken nog beter. De lat kan nog hoger. Daar gaan we met zijn allen aan werken", reageert Egbert de Vries voorzitter van Vervoerregio Amsterdam.

Niet tevreden

Uit de Impactstudie Noord/Zuidlijn blijkt ook dat niet iedereen tevreden is. Onder kwetsbare doelgroepen is de tevredenheid afgenomen. Hoewel de knelpunten van deze doelgroepen niet direct het gevolg zijn van de ingebruikname van de Noord/Zuidlijn of het aangepaste lijnennet, heeft de Vervoerregio wel aandacht voor deze punten.

In de hele Vervoerregio wordt voldaan aan de vervoerskundi-

ge uitgangspunten, toch hebben bewoners in specifieke een mindere beleving. Er heeft zich nergens een onvoorziene achteruitgang voorgedaan, maar de Vervoerregio gaat met de bevindingen uit de evaluaties aan de slag.

De Vries: "Hoe succesvol de Noord/Zuidlijn ook is, het is natuurlijk zuur als net jouw buurt er op achteruit is gegaan. Daar hebben we oog voor. Openbaar vervoer is meer dan een bus, tram of metro van A naar B. Openbaar vervoer heeft een sterke sociale functie. De Lijnennetvisie stamt uit 2015. Inmiddels hebben bepaalde zaken zoals inclusiviteit een hogere prioriteit gekregen en is ons denken over de functie van het openbaar vervoer, mede ook door de coronapandemie, veranderd. Dat maakt dat we bepaalde punten wel willen aanpakken. Daar wordt al hard aan gewerkt."

De impactstudie Noord/Zuidlijn is een vierjarig onderzoek naar vervoerkundige, ruimtelijke en economische effecten van de Noord/Zuidlijn. De Impactstudie Noord/Zuidlijn is uitgevoerd door door UvA, VU, CWI (Centrum Wiskunde & Informatica), TU Delft en AMS (Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions), met de Vervoerregio en gemeente Amsterdam.

'Het is natuurlijk zuur als net jouw buurt er op achteruit is gegaan. Daar hebben we oog voor'

'De lat kan nog hoger. Daar gaan we met zijn allen aan werken'

■ De nieuwe metrolijn en de aanpassing van het ov-netwerk hebben de grote reizigersgroei van voor corona kunnen opvangen. (FOTO: PR)